

Õiguskantsler

Heiki Rits
Eesti Väike- ja Keskmiste
Ettevõtjate Assotsiatsioon
evea@evea.ee

Teie 12.04.2021 nr

Meie 05.05.2021 nr 6-1/202073/2103152

Tööandja makstav haigushüvitis

Lugupeetud Heiki Rits

Palusite, et õiguskantsler selgitaks Teile lähemalt [seisukohta](#), mis puudutab tööandja kohustust maksta oma töötajale haigushüvitist (edaspidi haigustasu).

Mõistan väike- ja mikroettevõtjate muresid ning saan aru, miks Teil on selle seisukohaga raske nõustuda. Olen päri, et väike- ja mikroettevõtjaid puudutavate seaduseelnõude menetlemisel Riigikogus tuleb pöörata tähelepanu, kuidas seaduse vastuvõtmine väike- ja mikroettevõtjaid mõjutab. Samas, kui ka seaduse vastuvõtmise mõju pole eelnõu menetlemise ajal hinnatud, ent hilisemal hindamisel selgub, et mõju väike- ja mikroettevõtjate õigustele jääb põhiseadusega lubatud piiresse, pole alust pidada seadust põhiseadusvastaseks.

Kehtiva [töötervishoiu ja tööohutuse seaduse \(TTOS\)](#) § 12² kohustab tööandjat maksma töötajale haigustasu haiguse, vigastuse või karantiini korral. Haigustasu töötajale maksmise kohustust pole reguleeritud töölepingu seadusega. See kohustus on tööandjale pandud TTOS-ga. Tegu on sarnase tööandjal lasuva kohustusega, nagu on töölepingu seaduses ette nähtud puhkusetasu maksmise kohustus.

Leian, et tavapära oludes on TTOS § 12² põhiseaduspärane, st abstraktselt hinnates on tööandjale pandud haigustasu maksmise kohustusega tekkiv ettevõtlusvabaduse ja omandipõhiõiguse piirang proportsionaalne. Ka Teile viidatud 2009. aastal antud hinnangus ei leidnud õiguskantsler, et tööandjale haigustasu maksmise kohustust panna ei saa. Õiguskantsleri hinnangul vajas lahendamist see, et TTOS §-s 12² järgi ei koheldud FIEsid 4.–8. haiguspäevani võrdselt. See küsimus on nüüd lahendatud.

Seaduseelnõu mõjude analüüs ja huvigruppide kaasamine on hea õigusloome olulised ja vajalikud etapid. Ometi tuleb mõnda, et mõjude analüüsimata jätmine ja vead kaasamise korraldamises ei tähenda ilmingimata, et langetatud otsus on vale. Riigikogus toimuvat õigusloomemenetlust ei saa samastada haldusmenetlusega, samuti ei saa Riigikogu antud õigusnormide kontrolli taandada haldusorganite kaalutusotsuste kontrolli reeglitele. Riigikogu otsust, kuidas peaks üks või teine küsimus olema seaduses reguleeritud, ei muuda põhiseadusvastaseks ainuüksi see, et eelnõu seletuskirjades on jäetud õigusnormid põhjendamata, nende mõju on hinnatud puudulikult või huvigruppide kaasamisel on tehtud vigu.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Selgitan veel, et 26.02.2021 vastuskirjas olen viidanud sotsiaalmaksuseaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse [eel nõule nr 499 SE](#), mille algataja seletuskirjas on 31 lehekülge. Seletuskirja lehekülgedel 6–8 on eelnõu algataja käsitlenud FIE-sid puudutavaid sotsiaalmaksu tasumise muudatusi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise